

КИЇВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

*Затверджено
Вченою радою
Київського міжнародного
університету*

Протокол №7 від 26 лютого 2018 року

ПРОГРАМА
фахового вступного випробування
для абітурієнтів, які вступають на навчання
за першим (бакалаврським) рівнем
на 2 курс
спеціальність 242 “Туризм”
галузь знань 024 «Сфера обслуговування»

на 3 курс
за напрямом підготовки 6.140103 Туризм
галузь знань 1401 «Сфера обслуговування»

Київ-2018

**Програма
фахового вступного випробування
для абітурієнтів, які вступають на навчання
за першим (бакалаврським) рівнем
зі спеціальності 242 “Туризм”
галузь знань 24«Сфера обслуговування»**

Загальні відомості про Землю

Земля як планета Сонячної системи.

Фізико-географічне значення форми Землі. Форма і рух Землі. Розміри земної кулі.

Добове обертання та його наслідки. Місцевий поясний час, лінія зміни дат. Річний рух Землі, його наслідки. Тропіки та полярні кола.

Внутрішня будова Землі

***Загальні закономірності функціонування земних оболонок. Поняття
“географічна оболонка Землі”***

Поняття про геосферу. Її генезис та структура.

Літосфера. Поняття про рельєф та тектонічні структури. Ендогенні та екзогенні процеси формування земної поверхні. Тектонічні рухи: теорія руху літосферних плит. Землетруси. Вулканізм. Вивітрювання. Робота вітру, текучих вод, льодовиків. Форми земної поверхні та дна Світового океану.

Атмосфера. Будова атмосфери. Газовий склад. Атмосферний тиск. Загальна циркуляція атмосфери. Погода. Клімат, кліматотворні фактори. Кліматичні пояси світу.

Гідросфера. Світовий кругообіг води. Світовий океан. Води суходолу: підземні води, річки, озера, болота льодовики.

Біосфера. Походження та поширення життя на Землі. Тваринний та рослинний світ.

Географічна оболонка Землі. Закономірності географічної оболонки. Поняття про природний комплекс.

Фізико-географічний огляд частин світу

План фізико-географічної характеристики материка, частини світу.

Європа. Географічне положення. Особливості тектонічної будови. Рельєф. Корисні копалини. Клімат. Внутрішні води. Ґрунти. Рослинний та тваринний світ. Природні комплекси. Населення, господарська діяльність.

Азія. Географічне положення. Берегова лінія. Основні тектонічні структури та рельєф. Мінеральні ресурси території. Різноманіття кліматичних умов Азії. Внутрішні води. Рослинний, тваринний світ, ґрунти. Природні комплекси. Населення, господарська діяльність.

Африка. Особливості географічного положення. Рельєф та тектонічна будова. Корисні копалини. Клімат. Внутрішні води. Ґрунтовий покрив. Рослинний і тваринний світ. Природні комплекси. Населення, господарська діяльність.

Америка: Південна Америка. Історія відкриття та освоєння європейцями. Географічне положення. Особливості тектонічної будови, рельєф. Кліматичні умови. Внутрішні води. Ґрунти, рослинність, тваринний світ. Природні зони. Населення, господарська діяльність.

Північна Америка. Особливості відкриття та освоєння материка європейцями. Географічне положення. Тектонічні структури і основні форми рельєфу. Клімат. Внутрішні води. Ґрунтовий покрив, рослинність, тваринний світ. Природні комплекси. Населення, господарська діяльність.

Австралія. Історія відкриття та освоєння території. Характерні риси географічного положення. Рельєф та тектонічна будова. Клімат. Внутрішні води. Ґрунти. Унікальність рослинного та тваринного світу. Природні комплекси. Населення, господарська діяльність.

Антарктида. Історія відкриття материка. Природні умови та ресурси території. Сучасний стан і перспективи освоєння.

Фізична географія України

Фізико-географічне положення України. Рельєф, тектонічна будова, геологічна будова, корисні копалини. Клімат і кліматичні ресурси України. Моря, поверхневі та підземні води.

Ґрунтовий покрив, земельні ресурси. Рослинність і тваринний світ. Природні комплекси і фізико-географічне районування території України.

Соціальна географія України

Населення України. Чинники та особливості розселення населення. Природні та екологічні умови життя населення України, їхній вплив на його розміщення.

Природний рух населення. Демографічна ситуація. Вікова і статева структура населення. Механічний рух населення. Українська діаспора.

Національний та етнічний склад населення України.

Урбанізація та регіональні відмінності в її рівні. Типи сільських та міських поселень.

Трудові ресурси України. Їх розподіл за галузями національного господарства. Безробіття, його географічні аспекти.

Економічна географія України: Особливості формування та розвитку господарського комплексу України, його структура

Проголошення незалежності України та її вплив на політичну ситуацію в Європі. Економіко-географічне положення України і його господарська оцінка. Геополітичне положення України, місце країни на політичній та економічній карті Європи та світу. Сучасний адміністративно-територіальний поділ.

Історія формування господарського комплексу України. Основні риси галузевої структури господарства. Сучасні проблеми територіальної організації господарства України.

Сучасний стан економіки України. Шляхи подолання економічної кризи.

Розвиток та розміщення основних галузей промисловості, сільського господарства та сфери послуг. Економічне районування України

Промисловість. Загальна характеристика розвитку та розміщення промисловості. Галузева структура, спеціалізації та основні міжгалузеві комплекси. Проблеми та перспективи розвитку та розміщення промисловості.

Паливно-енергетичний комплекс. Структура, значення і місце в господарському комплексі країни. Паливна промисловість, проблеми та перспективи розвитку вугільної, нафтової газової промисловості України. Електроенергетика: структура, розвиток і розміщення основних типів електростанцій. Екологічні проблеми розвитку паливно-енергетичного комплексу.

Металургійний комплекс: структура, чинники розвитку та розміщення, сировинна база. Географія та особливості чорної та кольорової металургії. Проблеми та перспективи розвитку металургійного комплексу.

Машинобудівний комплекс: значення, структура та принципи розвитку та розміщення різних галузей. Територіальна організація, проблеми та перспективи розвитку комплексу.

Хімічний комплекс: значення, сировинна база, особливості розвитку та розміщення. Географія окремих галузей хімічної промисловості. Проблеми та перспективи розвитку комплексу.

Лісопереробний комплекс. Структура та значення. Особливості розвитку та розміщення лісового господарства, підприємств деревообробної, целюлозно-паперової промисловості, лісохімії. Проблеми та перспективи розвитку лісопереробного комплексу.

Будівельний комплекс: структура, значення, чинники розвитку і розміщення. Географія основних галузей.

Соціальний комплекс. Галузева структура та значення. Структура легкої промисловості, принципи розміщення та географія різних галузей. Особливості розвитку, структура та територіальна організації сфери послуг.

Агропромисловий комплекс України. Структура та значення АПК. Земельні ресурси України. Сільське господарство: особливості розвитку, географія вирощування зернових, кормових, технічних культур, овочів та фруктів. Харчова промисловість: структура, чинники розміщення та географія основних галузей. Галузеві АПК. Агропромислові зони.

Транспортний комплекс. Роль і значення транспорту. Основні види транспорту та особливості їх розміщення. Проблеми та перспективи розвитку транспортного комплексу.

Зовнішні економічні зв'язки. Види зовнішньоекономічних зв'язків. Особливості зовнішньоекономічної діяльності України. Товарна та географічна структура зовнішньої торгівлі. Україна на міжнародному ринку послуг та капіталу.

Проблеми нового економічного районування України. Географічний поділ праці та територіальна спеціалізація людської діяльності. Принципи та механізми економічного районування України. План характеристики економічного району.

Раціональне використання природних умов та ресурсів України та їх охорона

Геоекологічна ситуація в Україні. Вплив господарської діяльності на природні умови та ресурси України. Стан навколишнього природного середовища.

Раціональне використання та охорона природних умов та ресурсів. Проблеми охорони природних умов Чорного та Азовського морів і водних ресурсів. Проблеми раціонального використання мінеральних ресурсів. Земельні, агрокліматичні, рекреаційні, біотичні ресурси України, проблеми їх раціонального використання.

Природоохоронні комплекси. Моніторинг навколишнього природного середовища в Україні.

Сучасна політична карта світу

Поняття політична карта світу. Етапи формування політичної карти світу. Території, країни, держави на політичній карті світу.

Типи країн світу. Показники, що визначають рівень розвитку країн світу. Форми правління та державний устрій країн світу.

Міжнародні організації. Історико-географічні регіони світу.

Загальні питання політичної географії

Предмет, значення та завдання політичної географії. Поняття геополітика.

Політична геопросторова організація людства. Типи територій за правовим режимом. Державна територія та їх кордони. Території з міжнародним, змішаним режимом. Залежні території, їхні типи. Політична географія Світового океану. Арктика. Антарктика

Розвиток політично-географічних ідей. Основні теорії політичної географії. Геополітичні концепції розвитку України.

Географія світових природних ресурсів

Поняття про природні умови та природні ресурси. Природно-ресурсний потенціал території. Типологія природних ресурсів.

Географія світових природних ресурсів. Мінеральні ресурси світу. Земельні ресурси. Біотичні ресурси. Водні ресурси. Ресурси Світового океану. Рекреаційні ресурси світу.

Закономірності взаємодії людини і природи. Природокористування та ресурсозабезпеченість. Природоохоронні міжнародні організації. Моніторинг навколишнього середовища.

Географія населення світу

Чисельність та динаміка населення світу. Природний рух населення світу. Демографічна ситуація та демографічна політика в країнах світу. Статевовікова структура населення світу.

Расовий та національний склад населення світу. Найчисельніші народи. Мовні сім'ї та групи світу. Релігії народів світу.

Загальні особливості розміщення населення світу. Міграції населення світу. Міське та сільське населення світу. Урбанізація та її проблеми. Найбільші міста, агломерації та мегаполіси світу.

Трудові ресурси. Зайнятість населення в різних сферах господарства.

Світове господарство: структура та закономірності функціонування

Поняття про світове господарство та етапи його формування. Загальні закономірності територіальної організації світового господарства.

Основні структури світового господарства.

Світове господарство в епоху науково-технічної революції. Вплив НТР на галузеву та територіальну структуру світового господарства.

Основні системи світового господарства. Енергетика. Виробництво конструктивних матеріалів. Машинобудування. Сільське господарство. Транспорт.

Міжнародний поділ праці та зовнішньоекономічні зв'язки

Поняття міжнародний поділ та інтеграція праці. Закон порівняльних переваг, як основа міжнародної спеціалізації господарства країни. Чинники міжнародного поділу праці.

Сутність та основні форми міжнародного економічного співробітництва. Особливості функціонування та географія світових ринків товарів, послуг, капіталів, валютного ринку та ринку праці.

Зовнішньоекономічна інфраструктура. Зовнішньоекономічний менеджмент. Зовнішньоекономічний маркетинг.

Інтеграційні процеси в сучасному світі.

Глобальні проблеми людства

Сутність та причини виникнення глобальних проблем людства.

Найважливіші глобальні проблеми людства та способи їх вирішення. Проблема збереження миру на Землі: історія і сучасність міжнародних конфліктів. Світовий тероризм.

Проблема забезпечення поступального та пропорційного розвитку господарства світу. Маргіналізація в сучасному світовому господарстві. Приклади динамічного економічного розвитку та можливі шляхи подолання відсталості країн, що розвиваються.

Глобальні екологічні проблеми. Сутність поняття "екологічна криза", причини її виникнення. Проблеми раціонального використання природних ресурсів. Енергетична проблема. Проблема освоєння ресурсів Світового океану. Проблеми забруднення земних оболонок та охорони навколишнього середовища.

Проблема забезпечення життєдіяльності і якості життя. Поняття "якість життя". Демографічна проблема людства, її сутність, сучасні аспекти та шляхи вирішення. Проблема бідності, нестачі продовольства та неосвіченості

значної частини людства. Особливості дотримання прав та свобод людини в різних країнах світу.

Економіко-географічна характеристика окремих країн та регіонів світу

Загальні закономірності територіальної структури сучасного світового господарства. Центри сучасного світового господарства: Західна Європа, Північна Америка, Азіатсько-тихоокеанський регіон.

План економіко-географічної характеристики країни.

Економіко-географічна характеристика окремих країн світу: Німеччина, США, Японія, Росія, Китай.

Загальні питання соціальної та економічної географії

Предмет, структура, практичне значення та завдання економічної та соціальної географії світу.

Оцінка географічного положення та природно-ресурсного потенціалу території.

Закономірності відтворення населення світу, його розміщення та міграційних процесів. Сільський та міський типи розселення. Урбанізація як суспільно-географічний процес. Поняття про трудові ресурси, їхня структура. Ринок праці та основні проблеми зайнятості населення.

Господарський комплекс і фактори його формування. Територіальна та галузева структура господарства. Поняття територіально-виробничого комплексу. Міжгалузеві комплекси: сутність та особливості формування. Економічне районування.

Загальні питання картографії

Предмет, практичне значення картографії. Способи зображення земної поверхні.

Поняття план місцевості. Поняття про масштаб, його види. Абсолютна та відносна висота місцевості. Використання планів в практичній діяльності людини.

Географічна карта. Види та типи карт: класифікація карт за змістом, охопленням території, масштабом, призначенням. Особливості картографічного зображення. Градусна сітка на карті, її елементи. Географічні проєкції. Картографічна генералізація. Поняття про картографічні способи зображення.

Створення карт. Традиційні методи і сучасні технології. Географічні атласи.